

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу
Кафедра англійської філології і філософії мови

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютерні технології у перекладі

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

освітньо-професійна програма Англійська мова і література, друга іноземна
мова, переклад

статус дисципліни вибіркова

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2022–2023

Семестр V

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання англійська

Форма підсумкового контролю залік

КИЇВ – 2022

Основною метою курсу є ознайомлення студентів з особливостями автоматизованого перекладу, різноманітням його програмного забезпечення, можливостями й викликами використання комп'ютерних технологій у перекладі; формування вмій і навичок роботи з програмним забезпеченням автоматизованого перекладу, розробки й використання тематичних та галузевих глосаріїв і пам'яті перекладів, пошуку та вибору відповідностей; розуміння етичних норм здійснення автоматизованого перекладу, стилістичних особливостей текстів, які підлягають автоматизованому перекладу, та норм терміновживання; розвиток навичок самостійної та групової перекладацької діяльності.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану): 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

- лекції – 0 год.
- семінарські заняття – 0 год.
- практичні заняття – 30 год.
- консультації – 0 год.
- самостійна робота – 60 год.

Тематичний план занять:

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма			
		Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1					
<i>Технології програм автоматизованого перекладу</i>					
1.	Тема 1. Засоби та інструменти автоматизованого перекладу. Особливості інтерфейсу систем автоматизованого перекладу	8		2	6
2.	Тема 2. Класифікація програмного забезпечення автоматизованого перекладу. Робота з наявним глосарієм та пам'яттю перекладів.	10		4	6
3.	Тема 3. Процес створення глосарію та розробки пам'яті перекладів. Специфіка сегментації тексту. Точні та неточні відповідності	8		2	6
4.	Тема 4. Хмарні технології у системах автоматизованого перекладу та їх можливості. Проектна робота групи перекладачів	10		4	6
5.	Тема 5. Перекладацький вибір відповідників. Редагування та форматування тексту	8		2	6
	<i>Разом годин за модулем 1</i>	<i>44</i>		<i>14</i>	<i>30</i>
Змістовий модуль 2					
<i>Порівняння різних програм автоматизованого перекладу</i>					
1.	Тема 1. Робота з інструментами Smartcat. Переклад текстів з економічної тематики.	10		4	6

2.	Тема 2. Робота з інструментами MateCat. Переклад текстів з юридичної тематики.	10		4	6
3.	Тема 3. Робота з інструментами Wordfast Anywhere. Переклад текстів з екологічної тематики.	8		2	6
4.	Тема 4. Робота з інструментами OmegaT. Переклад текстів з медичної тематики.	8		2	6
5.	Тема 5. Робота з інструментами Trados. Переклад текстів з мистецтвознавчої тематики.	8		2	6
	<i>Разом годин за модулем 2</i>	<i>44</i>		<i>14</i>	<i>30</i>
	МКР	2		2	
	Усього годин	90		30	60

Форми та критерії оцінювання студентів:

1. Аудиторна робота – усне опитування, письмове тестування, переклад і аналіз перекладів;
2. Самостійна робота – виконання письмових перекладів та розроблення глосаріїв;
3. Написання МКР;
4. Складання заліку.

Умови допуску до заліку:

- Виконання усіх видів робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни на семестр.
- Студент має бути таким, що не є відрахованим з Київського національного лінгвістичного університету.

Критерії оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента наведено у таблиці.

№ з/п	Види навчальної діяльності	4-х бальна шкала	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності.
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки.
		2	Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки. Непідготовленість до заняття; невиконання завдань.
		0	Відсутність на занятті.

2.	Самостійна робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем перекладу, загальна філологічна та мовна компетентність.
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання завдань для самостійної роботи за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань. Невиконання завдань.
		0	Невиконання самостійної роботи.
3.	МКР	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, аналітичний підхід до перекладу заданого тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми.
		4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність у виконанні перекладу тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми.
		3	50%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо якісний переклад тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми.
		2	50% або менше правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, неякісний переклад тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми. Невиконання завдань.
		0	Невиконання контрольної роботи або виконання контрольної роботи з порушенням правил академічної доброчесності.

Критерії оцінювання якості виконання перекладів

Переклад оцінюється згідно з основними вимогами до виконання письмового перекладу. Основні критерії оцінки якості виконання перекладів можна сформулювати у такий спосіб:

1) адекватність передачі фактичної інформації – перевіряється, чи правильно перекладач зрозумів зміст вихідного тексту і наскільки коректно цей зміст викладено у похідному тексті; крім того, важливою є відсутність помилок у передачі немовної інформації (цифри, графіки тощо); наявність всього фактичного матеріалу (чи не було пропусків і скорочень);

2) дотримання перекладачем відповідного стилю – стильові особливості та загальний тон викладення матеріалу в тексті перекладу повинен відповідати особливостям стилю тексту оригіналу;

- 3) чіткість, прозорість, недвозначність тексту перекладу, а також дотримання норм терміновживання та послідовність у виборі відповідників;
- 4) лексична та граматична правильність тексту перекладу – враховуються лексичні та граматичні помилки, зроблені у тексті перекладу.

Організація оцінювання:

1. Поточне оцінювання

Поточне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється постійно протягом семестру в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи та невідвідування практичних занять позначаються «0».

2. Бал за самостійну і аудиторну роботу

Після опрацювання студентами навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом множення на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

3. Бал за МКР

Написання модульної контрольної роботи відбувається на останньому занятті.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Бал за модульну контрольну роботу додається до рейтингового балу за роботу протягом семестру.

Модульні контрольні роботи оцінюються за 4-бальною системою: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;

невиконання МКР або порушення правил академічної доброчесності – 0 балів.

4. Залік

Відмітка про залік («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A
82 – 89 балів	–	B
75 – 81 бал	–	C
66 – 74 бали	–	D
60 – 65 бали	–	E
59 балів і нижче	–	FX

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не

зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання на заліку:

«зараховано» – повна, змістовна відповідь на питання заліку в адекватному мовленнєвому оформленні;

«не зараховано» – неповна, поверхнева відповідь на питання заліку (або її відсутність) зі значною кількістю мовних помилок.

Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет-ресурси)

Основні (базові):

Bowker, L. (2002). *Computer-aided Translation Technology: A Practical Introduction*. University of Ottawa Press.

Kornacki, M. (2018). *Computer-Assisted Translation (CAT) Tools in the Translator Training Process*. Peter Lang.

Quah, C. K. (2006). *Translation and Technology*. Palgrave Macmillan.

Додаткові:

Рум, А., Perekrestenko, А., & Starink, В. (Eds.). (2006). *Translation Technology and its Teaching*. Universitat Rovira i Virgili.

RWS Group (2022). *What's new in SDL Trados Studio 2022*.

Taivalkoski-Shilov, K. (2019). Ethical issues regarding machine(-assisted) translation of literary texts. *Perspectives*, 27(5), 689–703.

Welsh, S. & Prior, M. (2014). *OmegaT for CAT Beginners*. Free Software Foundation.